

INTERPELLATION TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2023-05-02
Besvaras senast
2023-05-26

Till socialminister Jakob Forssmed (KD)

2022/23:337 Samhällets kostnader för införande av gårdsförsäljning

Utredningen *En möjlighet till småskalig gårdsförsäljning av alkoholdrycker* (SOU 2021:95) föreslår att detaljhandel med alkoholdrycker som äger rum på tillverknings- eller vinodlingsstället i Sverige ska tillåtas. Man kallar det gårdsförsäljning. Förslaget förutsätter dock inte att försäljning och tillverkning ska ske på landsbygden. Tillverkningen kan även ske i städer och på större orter. Dryckerna ska vara egentillverkade av småskaliga tillverkare, och försäljning ska få ske i samband med ett betalt studiebesök.

Utredningen menar att förslaget kan införas utan att det hotar Systembolagets detaljhandelsmonopol. Tunga juridiska remissinstanser hävdar motsatsen. Den europeiska vinnäringens branschförening Comité Européen des Entreprises Vins skriver också i sitt remissvar att de noggrant bevakar den svenska processen och påminner om att en försäljningsordning där internationella produkter inte inkluderas skulle bryta mot artikel 34 i EUF-fördraget, som handlar om import och importrestriktioner inom EU.

I skuggan av den övergripande debatten om huruvida förslaget om gårdsförsäljning är förenligt med Systembolagets detaljhandelsmonopol finns frågan om samhällets direkta kostnader för införandet av ett system med gårdsförsäljning.

Utredningen uppskattar att skatteintäkterna från gårdsförsäljning blir mellan 137 och 148 miljoner kronor år 2025. Samma utredare – som alltså bygger utredningens beräkningar på att Systembolaget kommer att finnas kvar som i dag – uppskattar att samhällets kostnader för den ökade tillgången till alkohol blir mellan 235 och 287 miljoner. Det är kostnader för förtida dödsfall och minskning av livskvalitet, för vård och behandling, för produktionsbortfall och för brottslighet.

Gårdsförsäljning är alltså en reform som enligt utredningen skulle kosta samhället mellan 87 och 150 miljoner. I remissvaren påpekar kommuner och myndigheter nästan enhälligt att om gårdsförsäljning införs kommer det att leda till större kostnader för myndigheterna än vad utredningen räknat på. Vidare kommer det att krävas mycket mer arbete för kommunerna.

Med anledning av detta vill jag fråga socialminister Jakob Forssmed:

1. Anser ministern att det är en klok ekonomisk prioritering att samhället ska betala som minst mellan 87 och 150 miljoner kronor per år för att tillåta enskilda tillverkare att sälja sina alkoholdrycker på tillverkningsstället?

2. Från vilket anslag i statsbudgeten ska i så fall medlen för dessa kostnader tas?

.....

Karin Sundin (S)

Överlämnas enligt uppdrag

Lena Lindbäck